

Videns Tegn. Tirsdag, 4. januar 1938.

(22)

1937 - Et tilbakeblikk "

107089

For "Videns Tegn" av Winston Churchill

Har tilhørt Vidkun Quisling

1937 — Et tilbakeblikk.

Før Tidens Tegn av Winston Churchill.

Gjennom hele 1937 har de mest heitstående folkeslag på jorden rustet op i en hittil uhørt målestokk. Alle forberedelser i årene før verdenskrigen var bare småtterier i sammenligning med de nuværende. Det er ikke bare utgiftene som er langt større enn dengang og våbenene som er langt mere dødbringende, men alle såkalte civiliserte stater har dessuten truffet forberedelser til å bringe hele nasjonen med i krigen og å utsette begge kjønn, alle aldre, gamle og unge, svake, syke og sårede, for ødeleggelsens morderiske krefter. De prinsipper for krigføring som vilde blitt ansett som barbariske på tredveårs-krigens tid og under Marlborough

Siste karikatur av Churchill.

og Napoleon blir nu betraktet som en given sak i en fremtidig strid mellom folkene.

Samtidig er de store masser i hver eneste av jordens stater oppriktig stemt for fred, de ønsker fremfor alt å leve under fredelige forhold og høste de stadig modne frukter som deres arbeid bringer, takket være den moderne naturvidenskap. De som lever under totalitære diktaturer er grepet av et allesteds nærværende propaganda- og tvangsapparat, som sveiser dem sammen i et statsmaskineri som først og fremst sikter på krig. De liberale og parlamentarisk styrte land må på sin side gå til enorme oprustninger i selvforsvar og famlende og ufullkomment søke å slutte sig sammen til gjensidig forsvær og sikring.

Omkostningene ved disse krigsforberedelser har bragt diktaturstatenes finanser i en slik situasjon at de ligger langt under almindelig bankerott, og som følge herav har de påtvinget undersåttene nødsforanstaltninger som hittil bare er blitt tålt i krigstid. Diktaturregjeringenes ønske om å bli selvforsynt med hensyn til alle viktige varer har ført til ustanselige økninger av tolltarifene, til kvotaer og valuta-restriksjoner, og den moderne verden er smått om senn kommet til å ligne en rekke feudale borger som har proviantert for en lengere beleiring. Slik har den fremherskende tendens vært i 1937 og slik er det selsomme panorama som rulles op for oss nu ved nyttårsskiftet.

Årets hendelser står i samsvar med de krefter som har vært i virksomhet. Gjennom hele året har borgerkrigen raset i Spania, krigføringen har ikke vært synderlig energisk, men den har vært grusom og har aldri slakket av. De spanske nasjonalister og monarkister har gradvis vunnet i styrke overfor republikanerne og venstrelementene. Striden i Spania er blitt tatt opp av diktaturene på begge sider, som har søkt å omforme den til en ideologisk kamp mellom nasisme og kommunisme. Samtidig som den tyske og den italienske diktator høitidelig har lovet ikke å intervensere har de begge satt inn sin fulle kraft på den ene s

„UTENRIKSKRONIKK“ ved VICTOR MOGENS

To uttalelser blandt mange ved årsskiftet:

Minister Prebensen:

«Da jeg idag fornyer mit abonnement paa Utenrikskrønikk, maa jeg faa lov at sende Dem min største compliment for hvad De i de 12 første nummer har leveret ...»

Deres forbundne
M. C. G. Prebensen.

Major Sagen:

«Eg takkar for fyrste fjordung-aaret av utenrikskrønikken. Eg trur, det vert eit his'orisk kjeldeskrift av rang. Sjølv sagt skal eg binde det inn ...»

Vyrdsamt

Einar Sagen.

„UTENRIKSKRONIKK“

utkommer hver lørdag og vil samlet gi hele årets verdenshistorie i et statelig bind på 600 sider med register for kr. 12.—

Forsøk et kvartal fra nyttår for kr. 3.—

„Utenrikskrønikk“, Kirkegt. 12, Oslo.

Motstand mot politiet

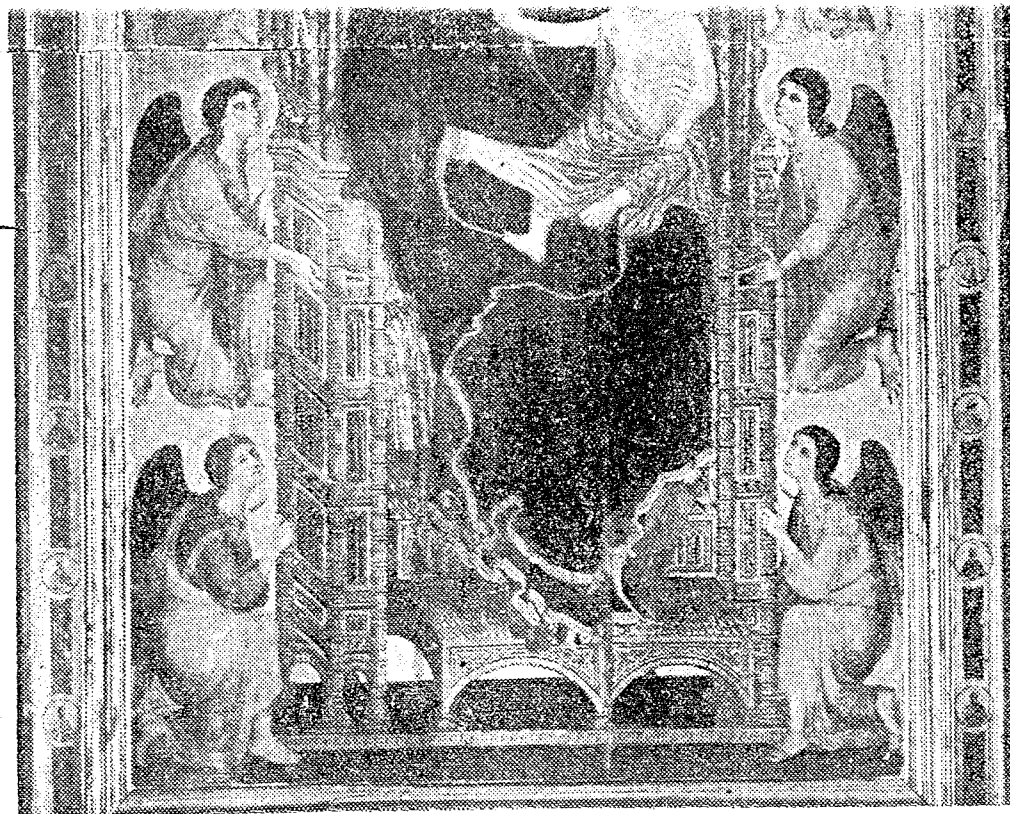
En elg i Aker er grepet i å gjøre motstand mot politiet. Den ante slett synlig ikke at Askvig var blitt politimester.

Kristendommens kunst.

Av
FINN NIELSEN.

De hemmelige militære selskaper som kontrollerer Japans politikk har faktisk avskaffet parlamentet, de myrder politikere som mistenkes for lunkenhet i sin patriotisme og de har ført folket ut i en krig med Kina, en krig som preges av den aller mest moderne brutalitet og redselsfullhet. Japanerne har nu bundet sig meget sterkt i Kina og ingen kan avordan utfallet blir me med undskyldninger etterpå. Hittil er disse undskyldningene tatt for god fisk, men det tør være at japanerne har nye fornærmelser i reserve og at de planlegger intet mindre enn å ødelegge alle britiske, amerikanske og europeiske interesser i det fjerne Østen. Storbritannia har Mussolini i flanken i Midelhavet og kan derfor bare optre i samarbeid med De forente Stater,

Tidlig italiensk kunst, Madonna av Cimabue.

Anders Bugge: Fra Keiser Constantinus til Konsiliet i Konstans, bind II, av Verdens Kunsthistorie. — H. Aschehoug & Co.

Det kan ikke være tvil om at det virkelig har vært behov for en samlet oversikt over verdenskunstens

historie tilgjengelig for et forutsetningsløst publikum. Hittil har man måttet nøie sig med en oversettelse av Axel Romdals bok, som i like høy grad utmerker sig ved sin veltalenhet som ved sitt dilettantiske syn. I lengden blev det så rent for lite. Derfor er Aschehougs tiltak med å

lage et norsk verk, skrevet av norske fagfolk, blitt mottatt med glede i store kretser. De bidrag til „Verdens Kunsthistorie“ som hittil er levert, har lidt en del ved å måtte være så kortfattede. Det blir vel megen ophopning av stoff og liten plass for en bredere behandling av

løse krigserneringens problem, så vil Tyskland kunne se langt roligere ut i fremtiden. . . men det blir i såfall en fremtid som heter krig.

En av de siste overraskelser har vært den unge fascistiske partiløder Codreanu store fremgang ved de siste valg i Romania. Skulde man begynne å regne med ham og hans jerngarde i Balkanhalvøyas fremtidige utvikling?

Kanskje vil en senere historiker ved behandlingen av vårt tid skrive en lærd avhandling om „the good looking“s . . . det gode ytre utseendes innflytelse på våre unge politikeres karriere. Leon Degrelle, rexisst-fører, har i en av sine taler engang talt om sin „Revolution“, og heller ikke Corneliu Codreanu bærer aldri almindelig

legger skjul på at mange av hans tilhengere til å begynne med har hatt mere tiltill til hans uttrykksfulle ansikt enn til hans partiprogram. Jerngardens unge fører har langt, mørkt hår som er strøket tilbake fra pannen, og hans sterke, energiske bøke, den smale nese og de livlige sorte øine predestinerer ham til masse-politikens stjerne. Dessuten forstår han sig på politisk reklame. Men blir lett revet med når man deltar i et av hans møter i faktisk lys i midnattstimen ute på en stor mark. Tilhengerne synger patriotiske sanger og mot nattehimmelen . . . plutselig deles rekker og ritter på en hvit hest „Føreren“, en et talekor messer: Co - dre - a - nu! Codreanu bærer aldri almindelig

kongen bar han sin bondekrakt midt iblandt alle de strålende uniformer, men det var også kontrastvirkningen han vilde opnå. Men Codreanu er slett ikke bonde. Hans egentlige navn er Zelinski, og han er sønn av en liten borgerfamilie i Kronstadt. Allerede som gutt lekte han „fører“. Det vites at han engang organiserte et botkottfelttog mot en mindre avholdt lærer og virkelig opnådde at denne blev avskjediget. Senere ved universitetet i Jassy var han den ivrigste i kampen mot jødene, og under disse kamper, slagsmål og gatedemonstrasjoner fødtes den bevegelse, „Jerngarden“, som nu prøver å spille den avgjørende rolle i romansk politikk. Mon han når enn lenger frem i 1938?

mens sovjet-isaren har gjort sitt ytterste for å hjelpe den annen. Frankrike har vært nøytralt og Storbritannia strengt nøytralt. Den britiske regjering og utenriksminister fortjener bifall for sin tålmodighet og gode vilje, og det kan nok hende at Storbritannia ikke blir den mest upopulære og minst innflytelsesrike utenlandske makt i Spania når denne kampen engang ender.

epoker og enkeltverker, som for oss idag står som særlig interessante.

I annet bind som nettop er utkommet, behandler professor Anders Bugge tiden fra keiser Constantinus til ca. 1400. Et tidsrum som bl. a. omfatter så storartede ting som den bysantinske og romanske kunst, de primitive italienere og gotikken.

Det er all grunn til å motta professor Anders Bugges arbeid med respekt. Hans syn er sterkt preget av hans teologiske fortid, men eftersom han har valgt å beskjefte sig mest med kirkearkitekturen er det kanskje en fordel i dette tilfelle. Hvor det gjelder arkitekturen er i det hele fremstillingen klar og lærerik, og de mange kirkeplaner gjør det lett for leseren å følge med.

Men en sitter med en noe flau fornemmelse når en leser det vesle grannet omkring Duccio Cimabue og Giotto som skal danne optakten

av dette eventyr. Kineserne har forsvart sitt land så godt de kunde, og en ny enighetens og fedrelandskjerlighetens ånd er våknet i det kinesiske folk, det tallrikste av alle verdens folkeslag. Japanernes overfall på Kina er fulgt av en rekke overgrep mot nøytrale makter, først og fremst Storbritannia og De forente Stater, og i alle tilfelle har de skyndt sig med å kom-

til det italienske renessanse-maleri. Det er nok så famlende og forsiktig det som står, så det kan kanskje skyldes at Anders Bugge ikke vil våge sig lenger ut enn han vet isen bærer, men jeg skulde snarere tro at han ikke er ordentlig klar over hvilket betydningsfullt stoff han her har hatt å operere med. Til professor Bugges forsvar kan anføres at de primitive italienere alltid har vært et forsomt kapittel i kunsthistorien; men det vilde jo ikke desto mindre vært hyggelig om de denne gang hadde fått innta den plass de fortjener.

En annen innvending som har falt mig inn under lesningen og som ikke bare rammer forfatteren av dette arbeid, er at de fleste kunsthistorikere er for meget ikonografer og simpelthen har for lite greie på hvad som gjør et kunstverk fremragende. De estetiske kvaliteter, bygning, teknikk osv. ofrer de for billedtydning og beskrivelse. Derved bidrar de til å forankre verdifull, spillevende tidløs kunst i historien og drysser åndelig museumsstøv over tingene istedenfor å være opdragere, som trekker verdiene frem i lyset og får publikum til å se og oppleve.

Billedstoffet i bind II er godt, men det vilde være bra om de gjennstående bind fikk mange flere illustrasjoner. Kanskje var det en tanke å lage et supplementsbind med bare gjengivelser og da av litt overraskende, ukjente ting.

Finn Nielsen.

Reumatisme, Smerter i Muskler og Ledd optræder ved Værforandring.

Disse sykdomstilfeller står forevrig i nær forbindelse med forkjølelse, for utbruddet påskyndes i almindelighet ved at man opholder sig i trekk, ved våte føtter, hurtig avkjøling efter svedning o. l. — I disse tilfeller er de populære Togal-tabletter av uvurderlig verdi, da de like sikkert som hurtig virker liggende såvel på forkjølelsen som på de akutte smerter i muskler og ledd. Togal er uskadelig for mave, hjerte og nyrer.

Ha derfor alltid Togal ved håstraks de minste symptomer m. Togal anbefales av mange læger. Fåes på alle apotek til kr. 2,50 og 1,00 pr. glass. Avert

gjering har sagt fra med rene ord i Washington at den lojalt og kraftig vil støtte alle de forholdsregler den amerikanske regjering beslutter å ta for å verne fredens og menneskehetens interesser.

Mussolinis erobring av Etiopia har hvilt tungt på det italienske folk. Hele dette svære fjellrike området koker av opprør og opprettholdelsen av en italiensk arme på flere hundre tusen mann midt blandt en fiendtlig befolkning er blitt en hård påkjenning på Italias ressurser. Den italienske diktator har også sendt en betydelig hær til Spania og en enda større til Libya og har derved ytterligere anstrengt landets finanser. Samtidig har han med feberaktig iver befestet sine havner i Middelhavet og Rødehavet. Omkostningene ved disse utflukter og byggearbeider har, sammen med den veldige herskare av uniformerte funksjonærer og militære etablissementer som følger med et hvert diktatur, lagt en veldig byrde på Italias bønder, håndverkere og forretningsfolk, en byrde de bærer med forbausende tålmodighet og økende besvær.

Diktaturmaktens vanskeligheter — eller ambisjoner — har fått Tyskland, Italia og Japan til å danne en trekant av autoritære og militaristiske regjeringer, som i navnet skal kjempe mot den kommunisme de høilydt påstår de er så redde for. En slik kombinasjon innebærer en stor fare ikke bare for Russland, men også for de parlamentariske demokratiers velstand og frihet, og dette gjelder i like grad den nye som den gamle verden. Under disse omstendigheter er det både heldig og helt naturlig

Nye partier nu. Slenografi Oslo Sprogskole Maskinskriv. Tlf. 65400, Parkv. 5

„Strålende“.
„Et helt samlerverk.“
„— et av de mest praktfulle
bidrag til „Bachustoget“ i
Norden.“

Ragnar Solberg: IS-GUD

Dikt på Dovre-mål.

Kr. 10.00; innb. 12.50

ASCHEHOUG

at det britiske samvelde og den franske republikk nærmer sig intimere til hverandre av hensyn til den felles sikkerhet. Den britiske flåte er idag langt sterkere i forhold til hvilkensomhelst annen europeisk marine enn den var i 1914. Det byggeprogram som nu er under rask virkeliggjørelse vil ytterligere understreke dette betryggende faktum. Den franske hær er ennå ikke overgått i antall opsatte divisjoner av den tyske og dens kadrer er helt fulle. En kombinasjon av den britiske flåte og den franske hær mot ethvert voldelig og uprovosert overfall burde gi Europas mindre stater tillit og få dem til å holde fast på folkeforbundspakten av all kraft samt gjøre sitt ytterste for å trygge sin egen stilling i Europa.

Under den vanlige overflate av partistridigheter og parlamentariske debatter råder det både i England og Frankrike større enighet om alle de vesentlige spørsmål enn man noensinne før har oplevd i fredstider. Og endelig må jeg nevne at den goodwill De forente Stater viser overfor Europas frie folkestyrer er blitt mer og mer utpreget eftersom månedene er gått. Derfor har vi ingen grunn til å frykte for at påkjenningen i 1938 blir for stor for oss, og vi må alle bruke dette året til å skape en lettere atmosfære og sundere mellomfolkelige forhold.

Jeg vil slutte med en tanke som burde appellere til alle. Julaften

foretogsomhet i Øst-Afrika. Han bebreidet de italienske industriledere, at de vedblev å komme med strålende løfter til arbeiderne for å lokke dem til Abessinia. De glemmer de enorme avstande det dreier sig om, og som forårsaker det umåtelige forbruk av bensin som bare kan innføres til priser som er umulig å betale . . . Det er bare de færreste som gjør sig klart, at vi i Afrika bortøder det italienske folks siste reserver av gull og surt fortjente sparepenger. Vi må derfor snarest gjøre italiensk Øst-Afrika selvforsynende, selv om det vil bety at vi der ved sinker utviklingen.

„Regime Fascista” bragte i indirekte form et skarpt svar: Imperiet skal ikke administreres ut fra en forestilling om at man er satt til å styre en familie i all venskapelighet. Imperiet må ledes av en mann med geni . . .

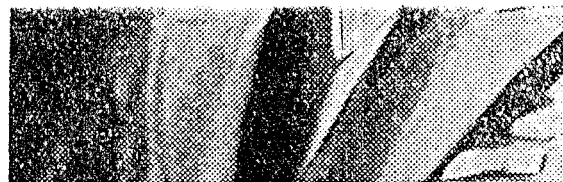
Kort etter var det Graziani, som bare delvis er kommet til krefter etter attentatet i Addis Abeba, fikk Mussolinis hjemkallelseordre.

For øvrig vil man nu i samme forbindelse vite at da Ras Imru som så lenge ledet guerilla-krigen mot italienerne endelig blev fanget, beordret Roma at han straks skulde skytes. Graziani vilde imidlertid ikke gå med på å skyte ham. „The New Times and Ethiopia News” som

1914 stoppet de tyske soldater skytingen på vestfronten. De plasserte små juletrær i skyttergravene og erklærte at denne dagen skulde det råde fred og godvilje mellom de lidende mennesker. Soldater fra begge sider steg op av skyttergravene og møttes i Ingenmannsland. De trykket hverandres hender, de utvekslet gaver og vennlige ord. I fellesskap begravet de de døde, som hittil hadde ligget utilgjengelig og uten det ritual som hever mennesket over dyret.

Måtte ingen som krever benevnelsen menneske bannlyse denne edle inspirasjon fra sitt sinn!

Winston Churchill.

Marskalk Graziani.

utgis i London, påstår med italienske kilder, at Graziani svarte, at Imru var en krigsfange og måtte behandles som en sådan, han hadde vist tapperhet og det vilde bare gjøre ondt verre å skyte ham, som man skyter kujoner. Så blev Ras Imru bragt til Roma, deportert til en straffekolon

han er rapp
kaller i erin
de Bono i s
før han gik
— Ønsk
Abessinia
niere?

Millionbedra Spiro har gått over grense Norge?

Han våger sig neppe
ut i andre europe-
iske land.

Mr. Stanley Grove Spiro fra Syd-Afrika, som i England har svindlet sig til ikke mindre enn fem millioner kroner på falske gullgrubeaksjer, synes fremdeles å opholde sig i Sverige eller Norge. Kriminalpolitiet i begge land mener iallfall at i Danmark er han ikke, og det holdes utkikk efter ham både herhjemme og i Sverige.

Søndag ryktes det at hans far var arrestert i Halmstad, men denne arrestasjon har neppe interesse for den aktuelle situasjon. Stadsfiskal Falk i Halmstad har nemlig oplyst at han engang tidligere, det var i 1910, har arrestert en polakk som het Bernhard Spiro for en rekke meget raffinerte og frekke tyverier og bedragerier. Da denne Spiro dengang var i femti-årsalderen mener stadsfiskalen at det har vært den nu eftersøkte svindlers far.

Det svenske politi opplyser på Tidens Tegns forespørsel at det er mulig at „lord” Spiro har reist over grensen til Norge. Han er en jevnt god skileper som gjerne vil vise sin ferdighet i skog og mark. Han taler

Stan

også såpass
kunnet skaff
kort og på
sen. Men vi
med at han f
turligvis kall
ger. Det na
almindelighet
de i Danma
Saville. Han
nemme pens
Birkørød.